

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/17/2022
Identifikačné číslo spisu: 6021200203
Dátum vydania rozhodnutia: 29. marca 2023
Meno a priezvisko: Mgr. Michal Novotný
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:6021200203.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom zo sudcov: Michal Novotný (sudca spravodajca) ako predseda senátu a JUDr. Zdenka Reisenauerová a JUDr. Jana Martinčeková ako členky senátu vo veci žalobkyne: MWS Casting s.r.o. (do 22. septembra 2022 s dodatkom „v reštrukturalizácii“), IČO: 36 650 021, Priemyselná 908, Hliník nad Hronom, zastúpenej: WITT&KLEIM ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA S.R.O., IČO: 47 257 164, Dolná 6, Banská Bystrica, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia z 12. apríla 2021, č. 3483-3/2021-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28 Sa 10/2021-99 z 18. augusta 2021 takto

r o z h o d o l :

I. Kasačná sťažnosť žalovanej sa zamieta.

II. Žalobkyni sa priznáva voči žalovanej právo na náhradu 100 % trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I.

Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobkyňa bola v auguste 2020 zamestnávateľkou zamestnancov, ktorí boli účastní na sociálnom poistení. Napriek tomu však ani do 30. septembra 2020 neodviedla za tento kalendárny mesiac poistné na sociálne poistenie, ktoré platí zamestnávateľ, ani poistné, ktoré mala odvieť za zamestnancov. Okresný súd Banská Bystrica uznesením zo 4. septembra 2020, ktoré bolo uverejnené vo vydaní Obchodného vestníka z 10. septembra 2020, začal voči žalobkyni reštrukturalizačné konanie. Ďalším uznesením, ktoré bolo uverejnené vo vydaní zo 6. októbra 2020, okresný súd povolil jej reštrukturalizáciu.

2. Po začatí reštrukturalizácie pobočka žalovanej v Žiari nad Hronom rozhodnutím zo 14. decembra 2020 predpísala žalobkyni poistné za august 2020 v celkovej sume 20.557,70 €. Napriek odvolaniu žalobkyne ústredie žalovanej preskúmaným rozhodnutím z 12. apríla 2021 rozhodnutie pobočky potvrdilo. Zdôraznilo, že pohľadávka na poistné podľa judikatúry vzniká až jeho splatnosťou, ktorá v prerokúvanej veci nastala až 30. septembra 2020. Reštrukturalizačné konanie žalobkyne sa však začalo už 11. septembra 2020, takže pohľadávka voči nej vznikla po jeho začatí, a tak je prednostnou

pohľadávkou, ktorá sa podľa § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov v reštrukturalizácii neuplatňuje prihláškou. Účinky reštrukturalizácie sa tak na túto pohľadávku nevzťahujú.

3. Správny súd tu napadnutým rozsudkom č. k. 28 Sa 10/2021-99 zrušil obe rozhodnutia organizačných zložiek žalovanej podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP. Zdôraznil, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. viaže vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu len na oprávnenie zaplatiť ju, nie na skutkové okolnosti, ktoré zakladajú veriteľovi právo predpísať ju. Táto úprava bola zavedená zákonom č. 377/2016 Z. z. s účinnosťou od 1. marca 2017, a preto nemožno zohľadňovať judikatúru, ktorá sa týkala predchádzajúceho znenia právneho predpisu. Skutočnosti, ktoré sú rozhodné na to, aby zamestnávateľ mohol určiť výšku poistného, vyplývajú z § 129, § 138 ods. 1, § 139 ods. 1 a § 143 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Na ich základe môže zamestnávateľ zaplatiť poistné ihneď po uplynutí kalendárneho mesiaca, a to aj bez predloženia výkazu poistného. Žalobkyňa tak bola oprávnená zaplatiť poistné už 1. septembra 2020, teda pred začatím reštrukturalizačného konania.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

4. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalovaná domáha zrušenia tohto rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie. Zdôraznila, ak by mala verejnoprávna pohľadávka vzniknúť pred splatnosťou, bol by to zákonodarca v § 120 ods. 2 cit. zák. ustanovil výslovne tak, ako pre súkromnoprávne pohľadávky. Okamih vzniku pohľadávky na poistné treba posudzovať vo vzájomnej súvislosti ustanovení § 128, 138, 139, 141, 142 a § 231 ods. 1 písm. f) zákona č. 461/2003 Z. z. Podľa týchto ustanovení je na splnenie povinnosti zaplatiť a odvieť poistné rozhodný dátum výplaty príjmov zamestnancov. Uplynutím príslušného kalendárneho mesiaca ešte žalovaná nemôže vedieť o všetkých skutočnostiach, ktoré ovplyvňujú výšku poistného. Oprávnenia zaplatiť verejnoprávnu pohľadávku podľa § 120 ods. 2 poslednej vety zákona č. 7/2005 Z. z. vzniká až vtedy, keď je známy dlžník, obsah pohľadávky (na základe predloženého výkazu), existencia sankcie a vynútiteľnosť práva. Platiteľ sa nemôže stať dlžníkom skôr, než mu vznikne reálne oprávnenie resp. reálna povinnosť odvieť jednotlivé poistné a príspevky, teda do momentu, než žalovanej predloží príslušné výkazy. Až od tohto momentu sa aj sama žalovaná dozvedela o jej práve na poistné. Pohľadávka žalovanej za mesiac august 2020 tak vznikla až 30. septembra 2020, teda po začatí reštrukturalizačného konania.

5. Žalobkyňa navrhla zamietnuť kasačnú sťažnosť. Podľa nej správny súd správne vyložil § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., ktorého dôsledkom je, že vznik oprávnenia dlžníka plniť sa nemusí zhodovať so vznikom práva veriteľa žiadať plnenia. Žalovaná mohla od 1. septembra 2020 prijať plnenie poistného za august 2020. To, že vznikom pohľadávky nie je až jej splatnosť, vyplýva aj z dôvodovej správy k zákonu č. 377/2016 Z. z. Opačný výklad, o aký sa usiluje žalovaná, by bol v priamom rozpore s úmyslom zákonodarcu. Žalobkyňa odkázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Vs 3/2020, ktorý sa týkal obdobnej otázky. Predloženie výkazu poistného nemôže mať konštitutívnu povahu, pretože aj z § 231 ods. 1 písm. e) zákona č. 461/2003 Z. z. vyplýva, že v čase jeho podania už musí existovať povinnosť odvieť poistné. Okamihom splatnosti nastupuje vynútiteľnosť práva, to však nekorešponduje s právom dlžníka splniť ho.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) v medziach uplatnených kasačných bodov (§ 453 ods. 2 SSP).

7. Podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. v znení účinnom od 1. marca 2017 sa pohľadávky v reštrukturalizácii zásadne uplatňujú prihláškou, ak zákon neustanovuje inak. Takým ustanovením je napr. § 120 ods. 2 cit. zák., podľa ktorého sa prihláškou neuplatňujú okrem iného pohľadávky, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania (spoločne tzv. prednostné pohľadávky). Reštrukturalizačné konanie sa podľa § 113 ods. 3 cit. zák. začína zverejnením uznesenia o začatí reštrukturalizačného konania v Obchodnom vestníku; účinky zverejnenia podľa § 199 ods. 9 cit. zák. nastávajú nasledujúci pracovný deň po zverejnení, teda po dátume príslušného vydania Obchodného vestníka (§ 7 ods. 2 zákona č. 200/2011 Z. z. o Obchodnom vestníku v znení neskorších predpisov). V prerokúvanej veci v kasačnom konaní spornou právnou otázkou zostala už len otázka, či pohľadávka

žalovanej vznikla v tento deň alebo neskôr, teda počas reštrukturalizačného konania. Naopak, žalovaná už v kasačnom konaní nenamieta, či okolnosť, že pohľadávka mala alebo nemala byť uplatnená prihláškou, má alebo nemá vplyv na oprávnenie žalovanej vydať rozhodnutie o jej predpísaní počas reštrukturalizačného konania. Preto sa touto právnou otázkou nezaoberal ani kasačný súd.

8. Právny názor žalovanej v kasačnej sťažnosti sa zakladá na starších názoroch judikatúry, podľa ktorých pohľadávka žalovanej voči platiteľovi na zaplatenie a odvedenie poistného vzniká až dňom splatnosti poistného. Tieto názory vychádzali z toho, že podľa § 142 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. sa zamestnávateľ nemôže stať dlžníkom poisťovne skôr než mu vznikne povinnosť zaplatiť a odvieť poistné, teda skôr, než sa na základe mesačných výkazov o vyplatených mzdách a výkazov poistného nestane zrejším, za ktorého zamestnanca a v akej výške je zamestnávateľ povinný platiť a odvieť jednotlivé druhy poistného (porov. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 ECdo 47/2014, judikát R 5/2016, a sp. zn. 2 MCdo 30/2012, v podobnom zmysle aj uznesenie sp. zn. 3 Obdo 9/2017, judikát R 94/2018). Ústavnú prijateľnosť takehoto právneho názoru potvrdil aj ústavný súd (napr. uznesenie sp. zn. II. ÚS 444/2015). Kasačný súd však už vo svojom rozsudku sp. zn. 9 Sžsk 31/2021 vyslovil právny názor, že po novele zákona č. 7/2005 Z. z., ktorá bola s účinnosťou od 1. marca 2017 vykonaná zákonom č. 377/2016 Z. z., nemôžu tieto závery obstať. Ani v tejto veci potom nemá dôvod, aby sa od tohto právneho názoru odklonil.

9. Otázkou vzniku pohľadávky na účely zákona č. 7/2005 Z. z. treba posudzovať predovšetkým podľa tohto zákona a až podporne podľa zákona č. 461/2003 Z. z. Podľa § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. po uvedenej novelizácii sa vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (Národná rada Slovenskej republiky, VII. volebné obdobie, tlač 247) zdôraznila, že sa ním rieši problém prameniáci z toho, že v reštrukturalizácii nedochádza k zosplateniu všetkých záväzkov dlžníka, a tak je dôležité rozlišovať ich vznik a splatnosť. To podľa zákonodarcu viedlo aplikačnú prax k nesprávnym záverom, že do reštrukturalizácie sa so svojimi pohľadávkami majú prihlasovať len takí veritelia, ktorí v čase povolenia reštrukturalizácie majú pohľadávky splatné. Splatnosť pohľadávky však nie je podmienka vzniku pohľadávky. Preto vznikom pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu sa podľa navrhovateľa zákona mal rozumieť okamih vzniku práva na plnenie (§ 488 Občianskeho zákonníka) bez ohľadu na to, či už nastal čas plnenia (t. j. splatnosť), a vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa mal rozumieť okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku.

10. Verejnoprávny charakter pohľadávky na poistné na sociálne poistenie nebol sporný ani v doterajšej judikatúre a nespochybňuje ho ani žalobkyňa, ani žalovaná. Ako vyplýva zo znenia ustanovenia § 120 ods. 2 poslednej vety zákona č. 7/2005 Z. z., ale aj jeho účelu (vyjadreného v dôvodovej správe), bolo jeho cieľom jasne oddeliť okamih splatnosti verejnoprávnej pohľadávky od okamihu jej vzniku. V súlade s judikatúrou citovanou v odseku 8 tohto rozsudku možno súhlasiť s tým, že okamihom splatnosti poistného na sociálne poistenie podľa § 143 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. vzniká právo žalovanej poistné predpísať (§ 144 cit. zák.). Možno teda súhlasiť s tým, že týmto okamihom pohľadávka žalovanej na poistné na sociálne poistenie dospieva. Z § 120 ods. 2 poslednej vety zákona č. 7/2005 Z. z. však vyplýva, že pre vznik tejto pohľadávky už nie je rozhodný tento okamih, teda okamih, kedy žalovaná môže voči platiteľovi poistné uplatniť predpísaním (§ 144 zákona č. 461/2003 Z. z.), ale rozhodné je, kedy platiteľ môže prvýkrát dobrovoľne splniť túto svoju povinnosť. Pritom nie je podstatné, či túto povinnosť aj skutočne splnil, pretože § 120 ods. 2 posledná veta zákona č. 7/2005 Z. z. vyslovene zdôrazňuje len jeho oprávnenie tak urobiť. Ako správne pripomenul žalobca, citované ustanovenie už bolo predmetom výkladu veľkého senátu najvyššieho súdu v súvislosti so vznikom daňovej pohľadávky na úroky z omeškania (rozsudok sp. zn. 1 Vs 3/2020). Najvyšší súd v tomto rozhodnutí s odkazom na znenie a účel uvedeného ustanovenia zdôraznil, že hoci sa takáto daňová pohľadávka stáva splatnou právoplatným vyrubéním, táto splatnosť nie je podmienkou jej vzniku. Rozhodujúce pre vznik takejto pohľadávky sú len skutkové okolnosti jej vzniku. Vznik takejto pohľadávky je viazaný na objektívne okolnosti, ktorými sú existencia splatnej dane a trvanie omeškania (plynutie času).

11. Podstata uvedených právnych názorov je podľa kasačného súdu (napriek opačnému názoru žalovanej) prenositeľná aj na posúdenie vzniku pohľadávky na poistné na sociálne poistenie, ako to aj správne urobil správny súd. Aj táto verejnoprávna pohľadávka na účely § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. vzniká okamihom, kedy nastali objektívne skutkové okolnosti, v ktorých je dlžník prvýkrát

oprávnený splniť ju. Podľa § 128 ods. 1 písm. a) a b), ods. 2 písm. a) a b), ods. 3 písm. a) a b) a ods. 10 písm. a) a b) zákona č. 461/2003 Z. z. poistné na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti platia v zásade tak zamestnanec, ako aj zamestnávateľ; ten je tiež povinný podľa § 128 ods. 8, 9 a ods. 11 písm. a) cit. zák. platiť poistné na úrazové poistenie, na garančné poistenie a do rezervného fondu solidarity. Podľa § 129 ods. 1 cit. zák. sa suma poistného určuje percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období. Vymeriavacím základom zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. a), teda činnosť vyplývajúcu z právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem zo závislej činnosti podľa § 5 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, je zásadne tento príjem (porov. § 138 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.). Tento vymeriavací základ je (s určitými obmedzeniami) aj vymeriavacím základom zamestnávateľa tohto zamestnanca (§ 138 ods. 8 cit. zák.). Rozhodujúcim obdobím na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca je podľa § 139 ods. 1 cit. zák. kalendárny mesiac, za ktorý sa platí poistné, okrem zamestnancov uvedených v § 4 ods. 2 prvej vete, pri ktorých sa rozhodujúce obdobie určuje osobitne. Toto rozhodujúce obdobie je rozhodujúcim obdobím aj na určenie vymeriavacieho základu jeho zamestnávateľa (§ 139 ods. 3 cit. zák.). Podľa § 141 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poistné, sú zásadne povinné poistné odvádzať. Podľa § 141 ods. 2 cit. zák. však za zamestnanca odvádza určité poistné zamestnávateľ, ktorý na tento účel vykoná zrážku poistného, ktoré je zamestnanec povinný platiť. Podľa § 142 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. sa potom poistné platí zásadne za kalendárny mesiac pozadu a za toto obdobie zamestnávateľ podľa § 231 ods. 1 písm. f) prvého bodu cit. zák. aj predkladá pobočke žalovanej výkaz poistného a príspevkov.

12. Z ustanovení upravujúcich rozhodné obdobie, najmä z cit. § 142 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., zasa vyplýva, že zamestnávateľ môže zaplatiť poistné, ktoré je povinný platiť sám, ako aj poistné, ktoré odvádza za zamestnanca, po uplynutí kalendárneho mesiaca, za ktorý sa toto poistné platí. Uplynutím kalendárneho mesiaca, ktorý je rozhodujúcim obdobím (§ 139 ods. 1 cit. zák.), je zamestnávateľ v zásade schopný ustáliť, či zamestnanec bol alebo nebol poistencom, vie zistiť výšku jeho vymeriavacieho základu (spravidla mzda v pracovnom pomere, ktorá je podľa § 129 Zákonníka práce zásadne splatná pozadu za mesačné obdobie), a dokáže z neho podľa § 129 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. vypočítať poistné. Hneď po uplynutí kalendárneho mesiaca tak zamestnávateľ je schopný vypracovať výkaz podľa § 231 ods. 1 písm. f) prvého bodu cit. zák. Podľa kasačného súdu na tom nič nemení okolnosť, že v konkrétnych podmienkach konkrétneho zamestnávateľa môžu tieto procesy zabráť určitý čas, pretože v tomto prípade ide len o spôsob organizácie práce daného zamestnávateľa. Rovnako na tom nič nemení okolnosť, že žalovaná až do okamihu predloženia takéhoto výkazu nepozná potrebné veličiny na to, aby poistné prípadne predpísala; na to, aby zamestnávateľ mohol zaplatiť poistné, je totiž podstatné, aby tieto veličiny poznal on, nie to, aby ich poznala žalovaná. V právnom zmysle je zamestnávateľ schopný (pri dostatočne presnom evidenčnom systéme alebo dostatočnom obsadení personálnej agendy) všetky tieto skutkové okolnosti zistiť ihneď po ukončení mesiaca. Na ich základe tak dokáže určiť poistné za príslušné mesiace a toto poistné dokáže zaplatiť žalovanej, a preto je aj oprávnený tak urobiť.

13. Z uvedeného tak podľa kasačného súdu možno uzavrieť, že zamestnávateľ je oprávnený splniť svoju povinnosť odvieť (zaplatiť) poistné, ktoré platí sám a ktoré platí jeho zamestnanec podľa § 141 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z., v prvý deň po uplynutí kalendárneho mesiaca, ktorý je rozhodujúcim obdobím na určenie vymeriavacieho základu jeho zamestnancov (§ 139 ods. 1 a 3 cit. zák.). Podľa už citovaného § 120 ods. 2 poslednej vety zákona č. 7/2005 Z. z. tak týmto prvým dňom (nasledujúceho) kalendárneho mesiaca vzniká pohľadávka žalovanej na zaplatenie takého poistného za príslušný (predchádzajúci) kalendárny mesiac.

14. Na rozdiel od názoru žalovanej kasačný súd nepovažuje okolnosť, že podľa § 143 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. je poistné splatné až ôsmy deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca, resp. až v deň určený na výplatu príjmov, za podstatnú pre posúdenie okamihu vzniku tejto pohľadávky na účely § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. Tento okamih je totiž rozhodný len pre vznik práva žalovanej predpísať poistné podľa § 144 zákona č. 461/2003 Z. z., nie však pre právo platiteľa zaplatiť poistné. Preto sa nemožno stotožniť s názorom žalovanej, že v tento deň vzniká aj právo platiteľa zaplatiť poistné. Taký výklad by totiž znamenal, že platiteľ poistného nemá právo (teda nesmie) zaplatiť poistné pred jeho splatnosťou, teda pred ôsmym dňom nasledujúceho kalendárneho mesiaca alebo pred dňom určeným na výplatu príjmov v zmysle § 143 ods. 1 a 2 cit. zák. V takom prípade by

však sama žalovaná musela platiteľom vracať všetky platby poisťného, ktoré by prijala pred týmto dňom, pretože by boli zaplatené neoprávnene. Z úradnej činnosti je však kasačnému súdu známe, že platitelia bežne platia poisťné aj pred dátumom jeho splatnosti, no žalovaná im ho nevracia. To podľa kasačného súdu potvrdzuje, že aj sama žalovaná postupuje v súlade s názorom, že platitelia môžu poisťné zaplatiť aj pred dátumami jeho splatnosti uvedenými v § 143 zákona č. 461/2003 Z. z. Okrem toho by názor, že platiteľ nemôže zaplatiť poisťné pred jeho splatnosťou, viedol k záveru, že platiteľ sa bude správať v súlade s právom len vtedy, ak poisťné zaplatí len a výlučne presne v deň jeho splatnosti - ak by ho totiž zaplatil skôr, konal by (podľa tohto názoru) neoprávnene, ak by ho však zaplatil neskôr, bol by už v omeškaní. Takýto výklad je podľa kasačného súdu zjavne absurdný, lebo nie je podporený žiadnym rozumným účelom, ktorému by mal slúžiť. Práve takáto bezúčelná interpretácia však robí z práva „nástroj odcudzenia a absurdity“, ako to vzletne formuloval český Ústavný súd vo svojom známom náleze sp. zn. Pl. ÚS 33/97.

15. Vychádzajúc z uvedeného výkladu tak možno uzavrieť, že ak účinky začatia reštrukturalizačného konania nastúpili po uplynutí určitého kalendárneho mesiaca, ale pred splatnosťou poisťného podľa § 143 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z., je pohľadávka na poisťné za tento kalendárny mesiac pohľadávkou, ktorá vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania v zmysle § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. a contrario. Takúto pohľadávku tak žalovaná musí v reštrukturalizácii uplatniť prihláškou podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. Podľa zisteného skutkového stavu reštrukturalizačné konanie voči žalobkyni sa začalo s účinkami od 11. septembra 2020. Podľa výkladu podaného v predošlých odsekoch to znamená, že pohľadávka žalovanej na poisťné za mesiac august 2020 podľa § 120 ods. 2 poslednej vety zákona č. 7/2005 Z. z. vznikla uplynutím augusta 2020, teda najneskôr 1. septembrom 2020. Táto pohľadávka tak vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania, v dôsledku čoho išlo o pohľadávku, ktorú si žalovaná podľa § 120 ods. 1 cit. zák. mala prihlásiť do reštrukturalizácie, a nie o prednostnú pohľadávku.

16. Hoci rozhodnutia najvyššieho súdu vydané v inom než správnom kolégiu nie sú pre tunajší súd formálne záväzné na účely § 22 SSP, treba v záujme úplnosti doplniť, že právnymi otázkami riešenými v tomto rozsudku sa už okrajovo zaoberal aj najvyšší súd v obchodnoprávnom kolégiu, ktorého rozhodovacia prax však nateraz nie je celkom ustálená. V uznesení sp. zn. 2 Obdo 33/2020 najvyšší súd skúmal otázku, či a za akých podmienok pohľadávka na poisťné na sociálne poistenie môže byť v konkurze pohľadávkou proti podstate podľa § 87 zákona č. 7/2005 Z. z. Najvyšší súd k otázke vzniku takejto pohľadávky odkázal na skôr citované názory v uzneseniach sp. zn. 5 ECdo 47/2014, judikát R 5/2016, sp. zn. 2 MCdo 30/2012 a sp. zn. 3 Obdo 9/2017, judikát R 94/2018. Zároveň však zdôraznil rozdiely konkurzu oproti reštrukturalizácii, v ktorej by ustanovenie § 120 ods. 2 poslednej vety zákona č. 7/2005 Z. z. mohlo viesť k odlišným záverom. Naproti tomu v rozsudku sp. zn. 1 Obdo 41/2019 (judikát R 73/2021), takisto pri riešení otázky, kedy je pohľadávka na poisťné na sociálne poistenie prednostnou pohľadávkou podľa § 87 zákona č. 7/2005 Z. z., obiter dictum vyslovil názor, že zamestnávateľ, ktorý podľa § 141 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. odvádza poisťné za zamestnanca a vykonáva zo mzdy zamestnanca zákonom predpísané zrážky na jednotlivé zákonom stanovené druhy poistenia, by nebol oprávnený vykonať zrážku a odvieť poisťné, teda plniť poisťovní pred dňom uvedeným v § 143 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. Z toho vyvodil, že pohľadávka na toto poisťné by nevznikla pred dňom uvedeným v § 143 cit. zák. ani podľa § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. Podľa kasačného súdu však tento názor nedostatočne zohľadňuje okolnosť, že podľa už cit. § 129 Zákonníka práce je mzda splatná zásadne za mesačné obdobie pozadu, teda kedykoľvek po uplynutí kalendárneho mesiaca. Ustanovenie § 130 Zákonníka práce síce určuje tzv. výplatné termíny, nevyplýva z neho však, že by zamestnávateľ nemohol zamestnancovi vyplatiť mzdu aj skôr. Takéto právo zamestnávateľa možno vyvodiť jednak z § 130 ods. 4 a 8 Zák. práce, podľa ktorého musí byť mzda zamestnancovi doručená alebo pripísaná na účet najneskôr do výplatného termínu, a teda môže byť poukázaná (vyplatená) aj skôr. Z citovaného ustanovenia takisto vyplýva, že zamestnancovi sa poukazuje zásadne čistá mzda, teda mzda po vykonaní zrážok (§ 131 Zák. práce), z čoho zasa logicky plynie, že zrážka zo mzdy sa môže vykonať aj skôr než vo výplatnom termíne. Citované ustanovenia tak podľa kasačného súdu zásadne spochybňujú záver, že zrážku poisťného zo mzdy zamestnávateľa môže zamestnávateľ vykonať až vo výplatnom termíne, a preto až v tento deň môže takéto poisťné odvieť žalovanej.

IV.

Záver

17. Na základe všetkých uvedených úvah kasačný súd dospel k záveru, že správny súd správne vyriešil rozhodujúce právne otázky a správne dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie žalovanej sa má zrušiť podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP. Jej kasačná sťažnosť tak v rozsahu uplatnených sťažnostných bodov nie je dôvodná, a preto ju kasačný súd podľa § 461 SSP rozsudkom (§ 457 ods. 1 SSP) zamietol.

18. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP tak, že plne úspešnej žalobkyni priznal ich náhradu proti neúspešnej žalovanej.

19. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.